

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/165/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611213158
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7611213158.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Dany Ferkovej a JUDr. Viktórie Midovej v právnej veci žalobkyne : Mgr. VF. K., V. S., J. X.XX.XXXX, G. I. N. J. I., O. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Vandou Durbákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Krivá 23, proti žalovanému : Mestu Spišská Nová Ves, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radničné námestie 7, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. apríla 2012 č.k. 11C/137/2011-390, v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 25. apríla 2012 č.k. 11C/137/2011-406 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 8 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 18.apríla 2012 č.k. 11C/137/2011-390 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že žalovaný sa svojim konaním dopustil vo vzťahu k nej porušenia zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu jej etnickej príslušnosti. Žiadala žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť jej nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 €, ktorá jej vznikla v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania pri prístupe k zamestnaniu, a zároveň uložiť povinnosť žalovanému do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku zaslať jej doporučené na adresu trvalého pobytu list nasledujúceho znenia: „Vážená pani S.. H., týmto sa Vám ospravedľujeme za diskriminačné konanie Mesta Spišská Nová Ves v súvislosti s priebehom a výsledkami výberového konania zo dňa 19.10.2010, kedy ste rozhodnutím výberovej komisie, napriek tomu, že ste spĺňali nami vyhlásené a požadované kritéria, neboli zaradená medzi úspešné uchádzačky a následne ste neboli prijatá na uvedenú pracovnú pozíciu. Takýto zásah do Vašich práv bol protiprávny a ja sa Vám v mene Mesta Spišská Nová Ves zaň, touto cestou hlboko ospravedľujem.“ O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Okresný súd po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci podľa článku 12 ods.1,2 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods.1, § 2a ods.1 až 4 a ods.11 písm.b/, § 6 ods.2 písm.a/, § 9 ods.2 až 4, § 11 ods.1, ods.2 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) mal za preukázané, že na základe výzvy Fondu sociálneho rozvoja (ďalej len „FSR“) na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok OP ZaSI-FSR-2009/2.1/09, zverejnenej dňa 23.decembra 2009 v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, sa dňa 19.októbra 2011 (19.októbra 2010 - poznámka odvolacieho súdu) uskutočnilo výberové konanie na dve pracovné

pozície, a to konkrétne na obsadenie troch miest sociálneho pracovníka a jedného miesta asistenta sociálneho pracovníka. Výberové konanie bolo vyhlásené a organizačne zabezpečené žalovaným, ako oprávneným prijímateľom nenávratného finančného príspevku, pričom postup pri jeho realizácii, náležitosti ktoré mal obsahovať oznam, zloženie a postup výberovej komisie, jej rozhodovanie, zápis z konania, ale i kritéria pre výber sociálneho pracovníka, a to kvalifikačné predpoklady, ďalšie kritéria a niektoré výhody, boli upravené v externom pokyne FSR č. 6/2010 - Príručka pre prijímateľa. Do výberového konania na pozíciu sociálneho pracovníka sa prihlásilo 10 uchádzačov, na pozíciu asistenta sociálneho pracovníka 14 uchádzačov, pričom 7 z nich pracovalo u žalovaného v predchádzajúcom projekte a ďalší mali skúsenosti z rovnakých projektov z iných miest a obcí. Komisia bola v zmysle pokynu FSR č.6/2010 trojčlenná, zložená zo zástupcu prijímateľa, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity, ako strategických partnerov, a jedine jej členovia mali právo rozhodovať. Po absolvovaní písomného testu, vyhodnoteného administratívou mesta, nasledovala ústna časť, kde uchádzači náhodným výberom odpovedali na odborné otázky a následne boli ich osobnostné predpoklady na výkon funkcie zisťované kladením otázok zo strany členov komisie. Ústnu časť absolvoval každý z uchádzačov samostatne. Po ukončení výberového konania výberová komisia zostavila podľa bodového ohodnotenia poradie uchádzačov. Žalobkyňa bola vo výberovom konaní úspešná, ale ocitla sa až na 4. mieste. Prijímaní pritom boli (iba) prví traja uchádzači. Pokiaľ žalobkyňa prezentovala, že bola diskriminovaná z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku, bolo jej povinnosťou v súlade s ust. § 11 ods.1 antidiskriminačného zákona v konaní prioritne uniesť dôkazné bremeno, týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej, resp. nepriamej diskriminácii jej osoby a zároveň mala na preukázanie týchto skutočností predložiť súdu dôkazy (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 16/2009). Žalobkyňa však v konaní neprodukovala žiadne relevantné dôkazy, svedčiace o tom, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a teda k diskriminácii jej osoby z dôvodu etnicity. Len subjektívny názor žalobkyne, že bola nevhodnými otázkami komisie, týkajúcimi sa jej zdravotného stavu a schopnosti riešiť konflikty diskriminovaná, nie je dôvodom, ktorý by umožňoval okresnému súdu prijať záver, že k diskriminačnému postupu výberovej komisie žalovaného skutočne došlo. Okresnému súdu pripadalo logické, že komisia sa pýtala žalobkyne na jej zdravotný stav vzhľadom k tomu, že táto sa uchádzala o pracovnú pozíciu, ktorej podstatou je práca v teréne a výberového konania sa zúčastnila s francúzskou barlou. Preverenie jej schopností riešiť konflikty bolo nutné na zistenie jedného z kritérií na túto pracovnú pozíciu. Navyše, ako vyplynulo zo svedeckých výpovedí M. Š. M. G.. M. Q., otázky obdobného charakteru boli kladené i ostatným uchádzačom. Žalobkyňa očakávala, že vzhľadom na maximálne dosiahnuté vzdelanie, dĺžku praxe, absolvovanie odborných tréningov, ale i príslušnosť k rómskemu etniku a ovládanie rómskeho jazyka, bude vo výberovom konaní úspešná. Kritériá výberového konania však boli postavené v zmysle pokynu FSR tak, že bolo uvedené, aké minimálne vzdelanie a v akom odbore má byť uchádzačmi dosiahnuté, takže nebolo možné niekoho len z tohto dôvodu favorizovať a postaviť magisterský titul nad bakalársky. Ďalšími kritériami boli osobnostné predpoklady uvedené demonštratívne (bezúhonnosť, motivácia pre prácu s členmi marginalizovaných skupín, organizačné schopnosti, komunikačné zručnosti, životopis, motivačný list). Výhody boli uvedené iba demonštratívne, išlo pritom o skúsenosti v oblasti terénnej sociálnej práce, prípadne práce v komunitách ohrozených alebo postihnutých sociálnym vylúčením, pričom tieto skúsenosti neboli limitované dĺžkou praxe v tejto oblasti a osobným záujmom doplniť si vzdelanie. Výhody mohli byť použité iba v prípade porovnateľných výsledkov uchádzačov a k takejto situácii nedošlo. Úlohou výberovej komisie bolo vybrať najlepších z prihlásených kandidátov, pričom konkurencia bola skutočne veľká a iba samotná kvantita pri stanovených kritériách (ako je napr. maximálne dosiahnuté vzdelanie, či dĺžka praxe) sama o sebe nemusela predpokladať kvalitný výkon funkcie. Faktom je, že žalobkyňa očakávala preferenčné zaobchádzanie z dôvodu jej etnického pôvodu vzhľadom k tomu, že bola Rómka a ovládala Rómsky jazyk. Tieto skutočnosti mohli byť rozhodujúce pri výbere iba v prípade, že by došlo k rovnosti bodov u jednotlivých uchádzačov, resp. k dosiahnutiu porovnateľných výsledkov, čo však nebol prípad žalobkyne. Ak by komisia priznala žalobkyňu z tohto dôvodu vo výberovom konaní výhody a privilégiá, išlo by podľa názoru okresného súdu o pozitívnu diskrimináciu, ktorá je podľa rozhodnutí Ústavného súdu SR v rozpore s Ústavou SR. Konštatoval, že v tomto prípade žalovaný i výberová komisia postupovali zákonne, v súlade s pokynmi FSR, preto neexistoval legitímny dôvod na zvýhodnenie žalobkyne pred ostatnými uchádzačmi, pretože rasa, či etnická príslušnosť, nie sú dôvodmi pre priznanie odlišného zaobchádzania. Práve naopak, ide o dôvody, ktoré Ústava SR v článku 12 ods.2 ako základ odlišného zaobchádzania výslovne zakazuje. Vzhľadom na tieto okolnosti okresný súd dospel k záveru, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, svedčiace o porušení zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu príslušnosti žalobkyne k rómskemu etniku, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p.. Úspešný žalovaný náhradu trov konania nepožadoval, a preto okresný súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Okresný súd Spišská Nová Ves dopĺňacím rozsudkom zo dňa 25. apríla 2012 č.k. 11C/137/2011-406 rozhodol o tom, že Slovenská republika nemá právo na náhradu trov konania. Ostatné výroky rozsudku ostali nezmenené.

O dopĺňacom rozsudku rozhodol okresný súd podľa § 166 ods.1, 2 O.s.p. a § 148 ods.1 O.s.p.. Doplnil výrok rozsudku zo dňa 18.apríla 2012 č.k. 11C/137/2011-390 o výrok o trovách konania štátu, ktorý odôvodnil tým, že štát nemá právo na náhradu vzniknutých trov konania, keďže žalobkyňa bola od platenia súdnych poplatkov oslobodená.

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, a prizná jej náhradu trov konania. Ak odvolací súd dospieje k záveru, že nie sú splnené podmienky na zmenu rozsudku, navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Odvolanie podala z dôvodu uvedeného v § 205 ods.2 písm.d/ O.s.p., prípadne z iného, než výslovne uvedeného dôvodu, ak uplatnenie z takého dôvodu vyplýva z odvolacej argumentácie. Uviedla, že prvostupňový súd nepostupoval správne, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že k diskriminačnému konaniu zo strany žalovaného nedošlo. Žalobkyňa v konaní prima facie preukázala, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo, a dôkazné bremeno uniesla. Na základe predložených listín, svojou účastníckou výpoveďou a výpoveďami svedkov preukázala, že s ňou nebolo v porovnateľnej situácii zaobchádzané rovnako ako s komparátorkami - uchádzačkami, ktoré boli žalovaným prijaté na pracovnú pozíciu terénny sociálny pracovník. Pohnútkou (motívom) diskriminačného konania zo strany žalovaného bola jej etnická príslušnosť. Prijatie uchádzačiek s nižšou kvalifikáciou, kratšou odbornou praxou, neovládajúcich rómsky jazyk, od ktorých sa odlišovala etnickou príslušnosťou, ako aj výroky členov výberovej komisie a ostatných prítomných na výberovom konaní na prvý pohľad vyvolali dojem, že k odlišnému zaobchádzaniu došlo práve zo zakázaného diskriminačného dôvodu, a to etnickej príslušnosti žalobkyne. Nesúhlasila preto s názorom okresného súdu, že v konaní neboli preukázané skutočnosti svedčiace o porušení zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku. Skutkové zistenia, ku ktorým dospel okresný súd nevyplývajú z vykonaného dokazovania. Rozsudok je zmätočný, nezrozumiteľný a z jeho odôvodnenia nevyplýva žiaden logický vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní neprodukovala žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a teda k diskriminácii jej osoby z dôvodu etnicity, s týmto záverom sa nestotožňuje. Má za to, že v konaní uniesla dôkazné bremeno podľa § 11 ods.1 antidiskriminačného zákona, keď oznámila súdu skutočnosti, z ktorých možno usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k jej osobe došlo. Okresný súd mal najprv skúmať, či žalobkyňa oznámila súdu skutočnosti podľa § 11 ods.2 antidiskriminačného zákona a následne malo prejsť dôkazné bremeno na žalovaného, ktorý mal v konaní preukázať, že žalobkyňu nediskriminoval. Úvaha okresného súdu v tomto smere nie je zrozumiteľne v rozsudku odôvodnená. Okresný súd nad rámec platnej právnej úpravy vyžadoval od žalobkyne, aby preukazovala aj rasový motív konania žalovaného. Podľa ustálenej judikatúry pritom žalobca síce musí tvrdiť, že došlo k porušeniu zásady zo zakázaného dôvodu, avšak samotný zakázaný dôvod (motiváciou žalovaného) preukazovať nemusí, tá sa predpokladá. V prípade žalobkyne nebolo nevyhnutné, aby v konaní preukazovala, že k diskriminácii došlo na základe jej rómskeho etnického pôvodu, čo je v praxi často obtiažne až nemožné. Dôkazné bremeno bolo na žalovanom, aby v konaní vyvrátil tvrdenia žalobkyne a preukázal, že na pracovnú pozíciu nebola prijatá z iného ako diskriminačného dôvodu na základe jej etnicity. Žalovaný však v tomto smere dôkazné bremeno neuniesol. Súd prvého stupňa preto nesprávne postupoval a vykonané dokazovanie /v tomto smere nesprávne vyhodnotil. Navyše nezobral do úvahy pochybnosti žalobkyne o transparentnosti výberového konania, len konštatoval, že toto prebehlo v súlade so zákonom a pokynmi FSR. Nevysporiadal sa s argumentáciou žalobkyne o pochybnostiach o nezávislosti člena a členiek výberovej komisie a osôb prítomných v miestnosti, ani so skutočnosťou, že úspešné uchádzačky mali vzťah k niektorým členom komisie (ako vyplynulo zo svedeckej výpovede svedkyne G.. M. Q. a F.. Z. H.), ktoré sú bývalé kolegyne a majú priateľský vzťah. Svedkyňa S.. M. E. vypovedala, že jej manžel a svedok F.. L. K. sú dlhoroční kolegovia. Nezaoberal sa ani pochybnosťami žalobkyne ohľadne odbornosti vypíňaného písomného textu, ktorý neobsahoval

otázky relevantné na danú pracovnú pozíciu a tiež pochybnosťami o spôsobe jeho vyhodnocovania. Okresný súd nedostatočne vyhodnotil vykonané dokazovanie aj čo sa týka zisťovania osobnostných predpokladov na výkon danej pozície, komunikačných, organizačných zručností a motivácie na prácu s členmi marginalizovaných skupín zo strany odbornej komisie. Priklonil sa k tvrdeniam žalovaného, avšak spôsob zisťovania kritérií a ich vyhodnocovania transparentným spôsobom žalovaný nepreukázal. Nezaoberal sa ani námietkami žalobkyne o prijatí inej uchádzačky výberového konania na pracovnú pozíciu referentky sociálnych vecí, pričom žalovaný nezdôvodnil, prečo poskytol prácu a následne zamestnal práve túto uchádzačku, ktorá vo výberovom konaní neuspela. Žalovaný vykonanými dôkazmi nevyvrátil pochybnosti, týkajúce sa priebehu a výsledkov výberového konania a tiež dostatočne nezdôvodnil, prečo uprednostnil prijatie iných uchádzačiek pred žalobkyňou. Pokiaľ ide o kritériá výberového konania, záver okresného súdu v tomto smere je v rozpore so zásadami logiky a napadnuté rozhodnutie v tomto smere považuje žalobkyňa za zmatečné. Stotožňuje sa so záverom súdu, že úlohou výberovej komisie bolo vybrať na pracovnú pozíciu najlepšie kandidátky. Žalovaným vybrané uchádzačky však takými preukázateľne neboli. Prijaté uchádzačky mali preukázateľne nižšie vzdelanie ako žalobkyňa, nemali absolvované žiadne tréningy, mali kratšiu prax v odbore a tiež nemali výhody, ktoré na danú pracovnú pozíciu boli dané pokynom FSR, a to ovládanie rómskeho jazyka a rómsky etnický pôvod. Pokiaľ okresný súd uzavrel, že žalobkyňa očakávala, že bude pre tieto svoje výhody vo výberovom konaní zvýhodnená, čím by došlo k pozitívnej diskriminácii, žalobkyňa nie je jasné, na základe akých skutočností súd prvého stupňa k uvedenému záveru dospel. Žalobkyňa netvrdila, že očakávala zvýhodnené zaobchádzanie, je však zrejme, že zo všetkých uchádzačov na danú pracovnú pozíciu spĺňala všetky predpoklady; mala najvyššie dosiahnuté vzdelanie, najdlhšiu prax v odbore, spĺňala aj výhody, no napriek tomu nebola prijatá. Platné právne predpisy pritom pripúšťajú prijatie tzv. osobitných vyrovnávacích opatrení podľa § 8a antidiskriminačného zákona, ktorými sú najmä opatrenia spočívajúce v podporovaní záujmu príslušníkov znevýhodnených skupín o zamestnanie. Výhody stanovené v pokyne FSR by bolo možné považovať za opatrenia podľa § 8a antidiskriminačného zákona. Samotný neúspech uchádzača o zamestnanie je bežnou súčasťou života a nemusí predstavovať diskrimináciu, avšak ak k tomu pristúpia ďalšie neštandardné podozrivé okolnosti, ako napríklad nižšia kvalifikácia vybraného uchádzača, formálne pochybenia výberového konania, osobná predpojatosť členov výberovej komisie, osobné vzťahy členov komisie s vybranými uchádzačkami a podobne, tak ako to bolo v prípade žalobkyne, je viac než pravdepodobné, že výsledky vykonaného výberového konania predstavujú zakrývanie diskriminácie žalobkyne na základe jej etnického pôvodu v prístupe k zamestnaniu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny. V konaní nedošlo k žiadnym vadám predvídaným zákonom. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia vecí. V konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, v priebehu ktorého žalobkyňa nepreukázala nesprávnosť postupu žalovaného. V odvolaní žalobkyňa poukazuje na dôvody, ktoré už boli uvádzané pred súdom prvého stupňa a s ktorými sa súd prvého stupňa vysporiadal.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala žalobkyňa v zákonnej lehote (§ 204 ods.1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.), preskúmal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p., nariadil pojednávanie podľa § 214 ods.1 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Odvolací dôvod, ktorý žalobkyňa v dôvodoch odvolania uvádza, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods.2 písm.d/ O.s.p.) je v súdnej praxi vykladaný tak, že skutkové zistenia nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom nezodpovedá ust. § 132 O.s.p. z dôvodu, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov konania nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, že súd opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli za konania najavo, že v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, prípadne vierohodnosti je logický rozpor, alebo že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až § 135 O.s.p..

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú, a ani inak nevyšli najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo, že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až § 135 O.s.p.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci náležité dokazovanie, riadne zistil skutkový stav, svoje rozhodnutie založil na skutkových zisteniach, ktoré z tohto dokazovania vyplynuli, a prihliadol na všetky skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo. Vykonané dokazovanie vyhodnotil podľa zásad uvedených v § 132 O.s.p., t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolací dôvod namietaný žalobkyňou nie je naplnený.

Odvolací súd nezistil, aby v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p., prípadne, že by konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Okresný súd rozhodol vo veci vecne správne, a preto odvolací súd podľa § 219 ods.1 O.s.p. rozsudok potvrdil.

Vecne správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods.2 O.s.p.).

Odvolacie námietky žalobkyne boli uvádzané už v konaní pred súdom prvého stupňa a s týmito sa súd prvého stupňa náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani skutočnosti uvedené v odvolaní neumožnili prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dopĺňa nasledovné :

Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že pri výberovom konaní dňa 19.10.2010 bola konaním žalovaného v porovnaní s ostatnými uchádzačmi o zamestnanie znevýhodnená, a to tým, že napriek tomu, že splnila všetky požadované kvalifikačné kritéria a všetky kritéria, ktoré boli vyhlasovateľom výberového konania považované za výhodu (rómka ovládajúca rómsky jazyk, práca v teréne s členmi marginalizovaných skupín, dlhoročná prax, vzdelanie a iné), nebola vybraná na pozíciu „sociálneho pracovníka“ a zaradená medzi úspešných uchádzačov na rozdiel od uchádzačov, ktorí požadované kvalifikačné kritéria nespĺnili a napriek tomu boli vybraní. Motívom diskriminačného konania podľa žalobkyne zo strany žalovaného bola jej etnicita, teda že je rómka. V hrubom rozpore s deklarováým cieľom projektu, zameraného na podporu sociálnej inklúzie osôb ohrozených v sociálnom vylúčení s osobitným zreteľom na marginalizované rómske skupiny bolo podľa žalobkyne to, že nebola vo výberovom konaní na tento projekt úspešná žiadna rómka, pričom o vyhlásené pozície sa uchádzali ďalšie dve rómky.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že správne okresný súd po vykonanom dokazovaní uzavrel, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a teda k diskriminácii jej osoby z dôvodu etnicity, keďže neprodukovala žiadne relevantné dôkazy, z ktorých by takýto záver bolo možné vyvodíť. V konaní žalovaný naopak preukázal, že pri výberovom konaní postupoval zákonne, a v súlade s pokynmi FSR.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania nevyplývalo, žeby došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobkyňi pri výberovom konaní dňa 19.10.2010, vyhláseného a organizačne zabezpečeného žalovaným ako oprávneným prijímateľom nenávratného finančného príspevku. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, žeby sa žalovaný k žalobkyňi správal inak ako k ostatným uchádzačom, ktorí sa zúčastnili výberového konania. Pokiaľ žalobkyňa vo výberovom konaní nebola úspešnou, stalo sa tak nie v dôsledku jej diskriminácie z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku, ale v dôsledku toho, že v konečnom výsledku skončila na štvrtom mieste na obsadenie

troch miest sociálneho pracovníka. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani také správanie sa žalovaného (členov výberovej komisie), ktoré malo na žalobkyňu pôsobiť diskriminujúco.

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne, že žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nevysvetlil nediskriminačnú povahu jeho rozhodnutia prijať iné uchádzačky a nie žalobkyňu a z tohto dôvodu okresný súd mal žalobe vyhovieť, odvolací súd uvádza :

Podľa ustálenej súdnej praxe osoba, ktorá tvrdí, že bola diskriminovaná, musí nielen tvrdiť, ale aj preukázať, že vo vzťahu k nej došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, teda že s ňou nebolo zaobchádzané spôsobom obvyklým. Len pokiaľ preukáže toto tvrdenie, môže byť v konaní úspešnou. Súčasne musí uviesť, z akého dôvodu sa tak stalo, teda (tvrdiť), že znevýhodňujúce zaobchádzanie bolo motivované diskrimináciou na základe rasového alebo etnického pôvodu. Motiváciu preukazovať nemusí, tá sa v prípade dôkazu odlišného zaobchádzania predpokladá, je však vyvrátená, pokiaľ sa preukáže dokazovaním opak. Napokon požiadavka, aby žalujúca strana preukázala, že bola diskriminovaná práve pre svoj rasový (etnický) pôvod a nie z iného dôvodu je nespĺniteľná, nakoľko motiváciu (pohnútku) žalovanej strany je vylúčené preukázať. Aj žalovaná strana nesie bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní tej skutočnosti, že vo vzťahu k žalujúcej strane neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania, teda že ku diskriminácii z rasových (etnických) dôvodov z jej strany nedošlo (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 30. apríla 2009 sp.zn. IV ÚS 16/09, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 13. decembra 2012 sp. zn. 30 Cdo 4277/2010).

Pokiaľ v prejednávanej veci žalobkyňa tvrdila, že k diskriminačnému postupu zo strany žalovaného pri výberovom konaní vo vzťahu k nej došlo z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku, dôkazné bremeno žalobkyne spočívalo v tom, aby preukázala, že konaním žalovaného v porovnaní s inými (ostatnými) uchádzačkami výberového konania bola znevýhodnená práve z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku, a na druhej strane na žalovanom bolo, aby preukázal, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania teda, že pohnútkou (motív) jeho konania nespočíval v tvrdenom diskriminačnom dôvode, ale v iných dôvodoch.

V prejednávanej veci žalobkyňa v konaní nepreukázala, že bola konaním žalovaného znevýhodnená v porovnaní s inými (ostatnými) uchádzačkami výberového konania. Žalobkyňa síce povinnosť tvrdenia splnila pokiaľ uviedla, že na rozdiel od ostatných uchádzačov vo výberovom konaní neuspela a tvrdila, že sa tak stalo z dôvodu jej diskriminácie, a to príslušnosti k rómskemu etniku, tieto tvrdenia však v konaní nepreukázala. Žalovaný naopak v konaní vyvrátil tvrdenia žalobkyne o jej diskriminácii z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku, nakoľko preukázal, že žalobkyňa v konaní neuspela z dôvodu, že skončila až na štvrtom mieste na obsadenie troch miest sociálneho pracovníka.

Z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývalo, že postup žalovaného pri výberovom konaní dňa 19.10.2010 bol vo vzťahu k žalobkyňi rasovo motivovaný. Tvrdenia žalobkyne o tom, že zo strany žalovaného nedošlo k jej výberu, ako úspešnej uchádzačky z dôvodu jej rómskeho pôvodu, sa nepreukázali. Podmienky, podľa ktorých sa výberové konanie uskutočnilo, boli vopred dané, týkali sa všetkých uchádzačov rovnako, a ani počas ústneho pohovoru neboli zistené rozdiely vo vzťahu k uchádzačom, ktoré by boli motivované rasovým pôvodom. Otázky kladené žalobkyňi mali svoj racionálny základ vzhľadom na zjavné zdravotné problémy žalobkyne, a neboli založené na jej rasovom pôvode. Aj ďalšie otázky kladené žalobkyňi a týkajúce sa riešenia konfliktov nadväzovali na konkrétnu situáciu, ktorá nastala pri výberovom konaní, teda boli objektívne zdôvodniteľné. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, žeby vo vzťahu k žalobkyňi bol zo strany žalovaného zvolený iný postup, ako vo vzťahu k ostatným uchádzačom. V rovnakej situácii boli uplatnené voči všetkým uchádzačom rovnaké postupy, pričom nemožno vytknúť žalovanému, že pri výberovom konaní zohľadnil objektívne odlišnosti jednotlivých uchádzačov a zvolenými otázkami reagoval na vzniknutú situáciu pri pohovore za účelom zistenia predpokladov uchádzačov na plnenie úloh sociálneho pracovníka. Z postupu žalovaného pri výberovom konaní sa nedá usudzovať, že išlo o priamu alebo nepriamu diskrimináciu vo vzťahu k žalobkyňi na základe jej rasového alebo etnického pôvodu.

Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa je toho názoru, že žalobkyňa sa mylne domnieva, že práve jej príslušnosť k rómskemu etniku mala pri výberovom konaní byť dôvodom jej prioritného prijatia. Žalobkyňa totiž prehliada, že výberové konanie sa riadilo presne stanovenými kritériami, ktoré boli

vopred dané a medzi ktorými príslušnosť k rómskemu etniku nezohrávala rozhodujúcu úlohu, okrem prípadu rovnakých výsledkov u viacerých uchádzačov.

Pokiaľ ide o výroky členov komisie, ktoré vo vzťahu k žalobkyni mali pôsobiť diskriminačne, tieto vykonaným dokazovaním neboli preukázané. Otázky smerujúce k zisteniu zdravotných predpokladov žalobkyne k výkonu požadovanej činnosti a zisťovanie jej osobných predpokladov, neboli v rozpore s cieľom výberového konania, pričom rovnaký postup výberovej komisie bol preukázaný aj u ostatných uchádzačov.

Odvolateľka namieta, že vo výberovom konaní boli prijaté uchádzačky s nižšou kvalifikáciou, kratšou odbornou praxou a neovládajúce rómsky jazyk. Treba poznamenať, že nešlo o jediné kritéria rozhodné pri výbere uchádzača. Žalovaný vysvetlil, podľa akých kritérií pri výberovom konaní postupoval, a preto odvolacie námietky v tomto smere nie sú dôvodné. Ovládanie rómskeho jazyka bolo výhodou len pri rovnakom počte bodov uchádzačov, čo nebol prípad žalobkyne.

Ani námietky žalobkyne o netransparentnom zložení výberovej komisie a vyhodnotení výsledkov výberového konania, nie sú opodstatnené. Z písomných dôkazov predložených žalovaným vyplýva, že kritériá výberového konania boli vopred dané, výberové konanie sa uskutočnilo za vopred vyhlásených podmienok a rovnako bolo aj vyhodnotenú. Navyše proces a výsledky výberového konania boli schválené FSR, pričom ani zo strany FSR neboli zistené ani žiadne nedostatky v procese výberového konania ako vyplynulo zo Záznamu o výsledku kontroly Európskeho sociálneho fondu zo dňa 1.12.2010.

Námietka žalobkyne, že žalovaný (nakoniec) prijal uchádzačku, ktorá vo výberovom konaní neuspela (S.. M. E.), nie je dôvodná, keďže už pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že S.. M. E. sa stala zamestnankyňou žalovaného, avšak nie na základe tohto výberového konania.

O transparentnosti členov výberovej komisie svedčí aj tá skutočnosť, že jej členmi bola aj zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané také osobné väzby členov výberovej komisie k uchádzačom, ktoré by boli príčinou netransparentnosti výberového konania.

Námietka žalobkyne, že vo výberovom konaní neuspela len z dôvodu príslušnosti k rómskemu etniku sa javí ako nepravdepodobná aj z toho dôvodu, že už pred týmto výberovým konaním žalobkyňa pracovala u žalovaného v rámci projektu „Sova“ ako vyplynulo z jej účastníckej výpovede, ale aj z motivačného listu predloženého ku výberovému konaniu, ktorá skutočnosť nesvedčí o namietanom diskriminačnom konaní zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobkyni z dôvodu jej príslušnosti k rómskemu etniku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, odvolací súd potvrdil rozsudok, spolu s dopĺňacím rozsudkom ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods.1 O.s.p.. Žalobkyni náhrada trov odvolacieho konania nepatrí, pretože nemala úspech v odvolacom konaní. Úspešný žalovaný uplatnil trovy odvolacieho konania pozostávajúce z náhrady cestovného hromadným dopravným prostriedkom zo Spišskej Novej Vsi do Košíc a späť v sume 8 €, ktoré mu vznikli účasťou poverenej zástupkyne na odvolacom pojednávaní dňa 18. júna 2013, a preto odvolací súd uložil žalobkyni nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 8 € v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.